

HAVFISK ASA
Postboks 896
6001 Ålesund

Deres ref

Vår ref

Dato

14/118-11

01.08.14

Endringer i driften av Norway Seafoods AS - konsekvenser for Havfisk ASA

Vi viser til Deres redegjørelse av 25. mars 2014 vedrørende Norway Seafoods AS' nye driftsplaner, og konsekvensene det vil ha for Havfisk ASA.

Havfisk ASA (tidligere Aker Seafoods ASA) har fått ervervstillatelse for trålere og er tildelt torsketrålkonseksjoner. Til konseksjonene er det knyttet vilkår, både leveringsvilkår og vilkår om aktivitet (industrivilkår).

Norway Seafoods AS drifter landanleggene, og leier anlegg, bygninger og produksjonsutstyr fra Havfisk. Den samlede lønnsomheten for driften har over mange år vært svak. Kapasitetsutnyttelsen på anleggene har ikke vært tilfredsstillende, og lav kapasitetsutnyttelse fører til mange og lange permitteringer. Norway Seafoods AS har derfor utarbeidet en plan for ny virksomhet. I planen legges det opp til økning i produksjon enkelte steder, reduksjon og omlegging av drift andre steder og likeså for antall ansatte.

1. Nærmere om Norway Seafoods AS planer

1.1 Generelt

Det vises til at Norway Seafoods AS skal investere 150-200 millioner kroner i perioden frem til og med 2017. Planen går ut på å skape helårlige, lønnsomme og mer kompetansebaserte arbeidsplasser. Det opplyses at styret, ledelsen og de ansatte sine representanter er sammen om beslutningen om å investere og utvikle foredlingsaktiviteten for fisk.

Det opplyses at tilførsel av egnet råstoff, produktutvikling, kvalitet, utvikling av ny teknologi og bygging av marked er utfordringer som selskapet arbeider med og har særlig fokus på. Introduksjon av ny teknologi og en mer markedsrettet bedrift vil medføre ytterligere

spesialisering av fabrikkene. Departementet merker seg at en vesentlig del av Norway Seafoods AS' investeringsprogram vil gå til oppgradering av ny teknologi ved fabrikkene i Stamsund, Melbu og Båtsfjord med en forventet kostnad på mellom 120 og 150 millioner kroner. Anleggene i Sørvær, Berlevåg og Forsøl vil være rettet mot produkter av spesialkvalitet. På disse anleggene anføres at det er behov for fleksibilitet, og man baserer seg på større grad av manuelt arbeid. Forsøl-bruket skal oppgraderes for om lag 10 millioner kroner. I Kjøllefjord vil det investeres mellom 5 og 10 millioner kroner.

Norway Seafoods AS' mål er å øke avsetning og produksjon fra dagens 20 000 tonn årlig til 30 000 tonn. Det er etablert rundt 20 kjøpepestasjoner for mottak av fersk fisk, og disse skal utvikles videre med en investering på om lag 15 millioner kroner. Levendelagring er aktuelt flere steder i mindre skala.

1.2 Særlig om Hammerfest

Planen er å flytte virksomheten fra Rypefjord til Forsøl, begge i Hammerfest kommune. I Rypefjord er det ca 100 ansatte, og produksjonen er basert på ferske og fryste, bein- og skinnfrie filetprodukter av torsk, sei og hyse. I Forsøl vil det bli ca 45 ansatte. Aktiviteten vil være ferske filetprodukter av spesielt høy kvalitet, fersk hel fisk til høyt betalende markeder, samt biprodukter som lever, rogn mv. Råstoff skal hentes fra kystflåten og leveringspliktige trålere. Produksjonsvolum anslås til ca 4100 tonn råvarer, med drift hele året. Det opplyses at anlegget i Rypefjord i 2012 og 2013 kjøpte hhv. 6700 tonn og 6200 tonn, og produserte hhv. 3700 tonn og 2300 tonn filetprodukter. Av dette kom ca. 2500 tonn fra Havfisk ASA sine trålere begge årene. Aktiviteten i Forsøl ventes å bli mindre enn i Rypefjord, men til gjengjeld forventes helårlege arbeidsplasser der omfanget av permitteringer blir redusert sammenlignet med de senere årene. Det opplyses at det er investert mye i anlegget i Forsøl de senere årene.

2. Aktivitetsplikten knyttet til Norway Seafoods AS sin virksomhet

Det er aktivitetsplikt knyttet til anlegget i Hammerfest så vel som til anleggene i Stamsund, Melbu, Kjøllefjord og Båtsfjord. I planene Norway Seafoods AS presenterer legges det ikke opp til vesentlige reduksjoner i aktiviteten på disse stedene.

2.1 Aktivitetsplikt Hammerfest

Aktivitetsplikten knyttet til Hammerfest har flg. ordlyd:

”AS Hammerfest industrifiske skal være registrert med forretningsadresse i Hammerfest og fartøyene skal være registrert i og drives fra kommunen. Ved brudd på disse vilkår kan tillatelsen kalles tilbake i medhold av § 18 annet ledd, jf § 11 annet ledd bokstav b i deltagerloven av 26.mars 1999 nr 15. Det vises for øvrig til deltagerloven §§ 18 og 19 om bortfall og tilbakekall av spesiell tillatelse og tilbakekall og avgrensning av en hel gruppe spesielle tillatelser, samt §§ 10 og 11 om bortfall og tilbakekall av ervervstillatelse. AS Hammerfest Industrifiskes konsesjoner til å drive fartøyene er knyttet til den bestemte industrivirksomheten og vil ikke bli tillatt skilt fra denne. Det kan ikke uten videre påregnes gitt tillatelse til at fartøyene overføres til søsterselskap el. Ved en eventuell nedbygging av industrivirksomheten ved Norway Seafoods AS' anlegg i Hammerfest, vil ervervstillatelsen og trålkonsesjonene kunne bli trukket tilbake.”

Formålet med aktivitetsvilkåret er at eksisterende virksomhet og aktivitet skal opprettholdes og knytte fartøy og anlegg sammen. Dette sikrer industrivirksomheten og eierskapet til fiskefartøy som én enhet som ikke kan endres uten at Nærings- og fiskeridepartementet gir sin tilslutning til det.

Vilkåret om aktivitetsplikt består av to elementer, ett geografisk og ett knyttet til kvantitet/intensitet. Den geografiske delen gjelder beliggenheten for virksomheten og elementet om kvantitet/intensitet handler om hvor stor virksomheten er, målt for eksempel i sysselsetning, råstoffbehov, produksjon mv..

2.2. Hammerfest – Det geografiske elementet

Vilkåret sier at fartøyene skal være bundet til Hammerfest kommune og konsesjonene er knyttet til den bestemte industrivirksomheten som gjelder Norway Seafoods AS sitt anlegg i Hammerfest.

Departementet tolker aktivitetsvilkåret dithen at det er knyttet til industrivirksomhet i Hammerfest kommune. Til grunn for denne vurderingen ligger blant annet at ervervstillatelsen for trålerne er knyttet til kommunen for å styrke industrivirksomheten som Norway Seafoods AS driver i kommunen og at det er lite hensiktsmessig for myndighetene å detaljstyre et anleggs konkrete beliggenhet innenfor et så lite geografisk område som det her er snakk om. Dertil har Norway Seafoods AS' anlegg i Hammerfest tidligere vært flyttet fra Hammerfest by til Rypefjord uten at det ble vurdert å være i strid med industrivilkåret.

Det er derfor ikke i strid med vilkåret å flytte virksomheten fra Rypefjord til Forsøl.

2.3 Hammerfest – Kvantitet/intensitet

Spørsmålet her er om reduksjonene som planlegges i Hammerfest er så store at de vurderes som en *nedbygging av virksomheten*, jf. aktivitetskravet.

Nærings- og fiskeridepartementet viser til at råstoffbehovet anslås redusert fra 6700/6200 tonn (2012)/(2013) til 4100 tonn – en reduksjon på 2100 tonn eller ca. 34 pst. sammenliknet med 2013. Sammenliknet med 2012 er reduksjonen 2600 tonn eller ca. 39 pst..

Antall ansatte vil bli redusert fra dagens om lag 100 til 45 – en reduksjon på 55 ansatte. Den faktiske aktiviteten i Rypefjord med permitteringer i 2012/2013 beregner De til 86/67 årsverk. Selv om det planlegges med stabil drift gjennom året i Forsøl, anslås det likevel noen permitteringer også der. Samlet sett vurderer departementet det slik at en halvering av antall ansatte og reduksjon av råstoffbehovet på om lag 1/3 må karakteriseres som en *nedbygging av virksomheten*, i forhold til aktivitetskravet.

3. Konsekvenser

En nedbygging av virksomhet kan møtes med tilbakekall av torsketrålkonsesjoner. Nærings- og fiskeridepartementet legger vekt på Deres anførsel om at det samlede aktivitetsnivået på landsiden i Finnmark forventes å øke de nærmeste 3-5 årene, riktignok under forutsetning av

utvikling av nye teknologiske og driftsmessige løsninger, samt en vellykket heving av kvalitet og utvikling av markedsposisjoner. Departementet mener at det i dette perspektivet vil være uheldig å kalle tilbake torsketrålkonsesjoner.

Nærings- og fiskeridepartementet finner imidlertid at nedbyggingen av virksomheten kvalifiserer for å omdefinere aktivitetsplikten og legge en lavere aktivitet til grunn.

De har ikke søkt om å få endret vilkåret om aktivitetsplikt. Departementet har kommet til at det er unødvendig å be om søknad nå. Redegjørelsen vi har mottatt fra Dem gir tilstrekkelig opplysninger for departementet til å avgjøre at flytting av virksomhet fra Rypefjord til Forsøl er en reduksjon som innebærer at det utformes nytt aktivitetsvilkår.

4. Vedtak

Nærings- og fiskeridepartementet legger Norway Seafoods AS sine planer, slik de er presentert av Dem i brev til oss 25. mars 2014, til grunn som vilkår for at aktivitetsplikten i Hammerfest overholdes.

Dette vedtaket kan påklages til Kongen i Statsråd. En eventuell klage sendes Nærings- og fiskeridepartementet innen tre uker etter mottagelsen av dette brev, jf. forvaltningsloven § 28 flg.

Med hilsen

Martin H. Bryde
avdelingsdirektør

Guri Hjallen Eriksen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi:
Norway Seafoods
Hammerfest kommune
Fiskeridirektoratet